

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Miljøvernavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Birasahttenossodat

Vest-Finnmark Avfallsselskap

Postboks 2220
9508 ALTA

Deres ref

Deres dato

Vår ref
Sak 2009/101
Ark 471

Vår dato
09.02.2015

Saksbehandler/direkte telefon: Johannes Abildsnes - 78 95 05 80

Tilsyn ved VEFAS - oversendelse av tilsynsrapport

Vi viser til Fylkesmannens tilsyn ved VEFAS 25. september 2014. Vedlagt følger en rapport som beskriver gjennomføringen av tilsynet og de funn som ble gjort.

Oppfølging etter tilsynet

Virksomheten plikter å sørge for at avvikene som er beskrevet i tilsynsrapporten rettes opp. Frist for å sende inn dokumentasjon på at avvikene er rettet er **1. mai 2015**.

Vedtak om tilsynsgebyr

Det vil bli innkrevd et gebyr på tilsynet på kr 12 000, i medhold av forurensningsforskriften § 39-6. Faktura vil bli ettersendt fra Miljødirektoratet. Vedtaket om gebyrets størrelse kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er 3 uker. En eventuell klage sendes til Fylkesmannen i Finnmark.

Vi ber om at vår referanse oppgis ved henvendelse til oss.

Med hilsen

Stig Moen
seksjonsleder

Johannes Abildsnes
seniorrådgiver

Vedlegg: Tilsynsrapport

Kopi til:

Alta kommune Postboks 1403 9506 Alta

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og derfor uten underskrift.

Rapport fra tilsyn ved Stengelsmoen avfallsdeponi 25.09 2014

Virksomhetens adresse Amtmannsnesveien 101, 9515 Alta	Anleggsnummer 2012.0051.03
Organisasjonsnummer 977179912	Kontrollnummer 2014.010.I.FMFI
Telefon 78 44 47 50	Anleggsaktivitet Deponi
E-post firmapost@vefas.no	

Til stede under tilsynet:

Fra Vest-Finnmark Avfallsselskap:
Thor Arnfred Johansen
Raymond Kanes
Carl Arne Suhr
Heidi Kvarsnes

Fra Fylkesmannen i Finnmark:
Johannes Abildsnes
Stig Moen

Oppsummering av tilsynet

Tilsynet ble gjennomført ved samtale og gjennomgang av framlagt dokumentasjon, samt befaring på anlegget.

Fylkesmannen avdekket følgende avvik under tilsynet:

1. Virksomheten har ikke tilstrekkelig oversikt over deponiets utvikling og vannbalanseregnskap
2. Deponiet har mangelfull mottakskontroll
3. Det er ikke utarbeidet et tilstrekkelig overvåkingsprogram
4. Ureglementert utendørs lagring av farlig avfall
5. Virksomhetens interkontroll er mangelfull for ytre miljø

Avvikene er nærmere beskrevet fra side 3 og utover i rapporten.

1. Bakgrunn for tilsynet

Tilsynet var en del av en landsomfattende tilsynsaksjon ved avfallsdeponier. Tilsynet fokuserte i første rekke på sigevannshåndtering og deponigasshåndtering.

Hensikten med tilsynet var å kontrollere at kravene i deponiregelverket og utslippstillatelser/vedtak følges opp av avfallsdeponiene. Tilsynet har også hatt som mål å bevisstgjøre både myndigheter og deponiansvarlige om betydningen av å ha gode håndteringsløsninger for å redusere utslippene av deponigass og helse- og miljøfarlige stoffer fra sigevann. Det er her viktig at effekten av valgte løsninger kan dokumenteres gjennom overvåkingsdata.

Tilsynsrapporten omhandler avvik og forhold som ble konstatert under tilsynet. Den gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning:

Forhold som Fylkesmannen mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

2. Avvik

Det ble avdekket fem avvik under tilsynet.

Avvik 1:

Virksomheten har ikke tilstrekkelig oversikt over deponiets utvikling og vannbalanseregnskap

Avvik fra:

Utslippstillatelse datert 21.07.09, vilkår 6.2, internkontrollforskriften § 5, punkt 6.

Kommentarer:

Virksomheten kunne ikke framvise en oversikt over deponiets utvikling og vannbalanseregnskap fra siste kalenderår, slik det er krav om i utslippstillatelsen.

For å rette avviket må det for siste kalenderår utarbeides en samlet oversikt over deponiets utvikling som viser det areal avfallet opptar, avfallsvolumer og avfallssammensetning, deponeringsmetoder, varighet av deponeringen og deponiets gjenværende kapasitet. Det må også utarbeides et vannbalanseregnskap fra siste kalenderår.

For på rette avviket må virksomheten i tillegg dokumentere at de har innført internkontrollrutiner som skal sikre at oversikt over deponiets utvikling og vannbalanseregnskap oppdateres årlig, i tråd med utslippstillatelsen.

Avvik 2:**Deponiet har mangelfull mottakskontroll****Avvik fra:**

Utslippstillatelse datert 15.07.09, vilkår 3.2, avfallsforskriften kap. 9, vedlegg II, internkontrollforskriften, § 5, andre ledd punkt 2.

Kommentar:

I henhold til avfallsforskriften kap. 9 vedlegg II skal alt avfall som deponeres på Stengelsmoen først gjennomgås og basiskarakteriseres av avfallsprodusenten. VEFAS plikter så i sin mottakskontroll å sjekke at avfallet er slik som dokumentasjonen fra basiskarakteriseringa beskriver, samt sjekke om den aktuelle avfallstypen tillates lagt i deponiet i henhold til Fylkesmannens utslippstillatelse.

I følge VEFAS er det av avfallsprodusentene bare Masternes Transport AS som har dokumentasjon på hva de leverer til deponiet. Øvrig avfall som deponeres på Stengelsmoen basiskarakteriseres av VEFAS selv.

Under tilsynet gikk Fylkesmannen gjennom noen utfylte skjemaer for innlevert avfall til deponi (skjemaet «*Sammendrag av basiskategorisering for avfall til deponi*» utarbeidet av Avfall Norge, Norsk Industri og Maskinentreprenørenes Forbund). Skjemaene var ikke tilstrekkelig utfylt for å oppfylle kravene i avfallsforskriften. Typiske feil var ufullstendig EAL-kode, manglende avfallstoffnummer, manglende informasjon om TOC innhold og utlekkingssegenskaper og manglende referanse/beskrivelse av utført basiskarakterisering.

For å rette opp avviket må VEFAS dokumentere at de har innført internkontrollrutiner for å sikre at alt av avfall som tas imot til deponiet er basiskarakterisert i tråd med avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II. Virksomheten må også dokumentere at de har innført internkontrollrutiner som sørger for at personell som tar i mot avfall til deponering har fått tilfredsstillende opplæring i regelverket om basiskarakterisering i avfallsforskriften.

Avvik 3:**Det er ikke utarbeidet et tilstrekkelig overvåkingsprogram****Avvik fra:**

Utslippstillatelse datert 15.07.09, vilkår 6.4 og 6.5.

Kommentar:

Virksomheten viste til at de i løpet av de siste årene har gjennomført en viss overvåking av sigevann, overflatevann, grunnvann og deponigass. Imidlertid er ikke minimumskravene til prøvetakings- og analysefrekvens i utslippstillatelsen overholdt, og virksomheten kunne heller ikke framvise et overvåkingsprogram som var i tråd med kravene i utslippstillatelsen.

For å rette avviket må VEFAS legge fram et oppdatert overvåkingsprogram som er fullt ut i tråd med kravene i utslippstillatelsens punkt 6.4 og 6.5.

Avvik 4:**Virksomhetens interkontroll er mangelfull for ytre miljø****Avvik fra:**

Internkontrollforskriften § 5, andre ledd nr 6 og 7.

Kommentar:

Virksomheten kunne ikke framvise en risikovurdering for hendelser som kan medføre forurensning av ytre miljø, eller planer for tiltak for å redusere risikoen for slike hendelser.

Under tilsynet ble pumpehuset for sigevann inspisert, og det ble konstatert at pumpene var stanset, med det resultat at det hadde skjedd en oversvømmelse som medførte lekkasje av sigevann til grunnen rundt pumpehuset. Dette er et eksempel på et forhold som har medført forurensning, og burde vært fanget opp av en risikovurdering for ytre miljø, med tilhørende konkrete tiltak for å redusere risikoen for hendelsen.

For å rette opp avviket plikter VEFAS å gjennomføre en risikovurdering for det ytre miljø. Risikovurderingen bør kartlegge forhold og aktiviteter i virksomheten som kan medføre forurensning, slik som drift av renseanlegg og gassanlegg, og håndtering av avfall. Ut fra risikovurderingen skal det utarbeides en handlingsplan med tiltak som skal redusere risikoforholdene. Kartleggingen, risikovurderingen og handlingsplanen med tiltak skal oppbevares for eget bruk og for tilsynsmyndigheter.

Gangen i en risikovurdering kan være:

- Kartlegge hva som kan skje av hendelser som kan medføre forurensning til ytre miljø
- Hvor stor er sannsynligheten for hendelsen?
- Hvilke følger kan hendelsen gi?
- Hvordan kan risikoen reduseres gjennom forebyggende tiltak?

Det finnes mer informasjon om risikovurdering og internkontroll på www.regelhjelp.no.

Avvik 5:**Ureglementert utendørs lagring av farlig avfall****Avvik fra:**

Avfallsforskriften §§ 1-5 og 11-5.

Kommentar:

Sør for den avslutta delen av deponiet var det lagret en del isolerglassvinduer utendørs, på grusdekke.

I henhold til avfallsforskriften skal områder hvor farlig avfall lagres være skjermet mot ytre påvirkning (slik som vær og vind og ferdsel av kjøretøyer etc.), og på tett dekke for å hindre avrenning til grunn.

For å rette avviket må alt av isolerglassvinduer flyttes under tak og på tett dekke, eller oppbevares i containere med tak/lokk.

3. Andre forhold

Deponiet på Stengelsmoen omfatter to deponiceller som er avsluttet og tildekket i 2011 (celle1 og celle 2), og en deponicelle som fortsatt er i drift (celle 3).

4. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for tilsynet var:

- Utslippstillatelse gitt av Fylkesmannen 21. juli 2009
- Vedtak fra Fylkesmannen datert 19. juli 2011 om krav til avslutning og etterdrift av deponi på Stengelsmoen
- Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)